

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ระบุว่าประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบภูมิคุ้มกัน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะการดำรงชีวิตในการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม มีการแพร่ขยายของข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดนทำให้การดูแลและป้องกันเด็กและวัยรุ่นจากค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์เป็นไปอย่างลำบากมากขึ้น และมีการค้ายาเสพติดในหลากหลายรูปแบบ

ปัจจุบันปัญหา ยาเสพติด ตลอดจนอบายมุขต่างๆ เป็นปัญหาสำคัญในกลุ่มเยาวชน ซึ่งอยู่ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เป็นการบั่นทอนทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นกำลังสำคัญของชาติ ดังรายงานผลการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด แนวโน้มสถานการณ์ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ปี 2551 พบว่า ประชากร ที่มีช่วงอายุ 8-12 ปี ประมาณ 4.8 ล้านคน ซึ่งถือเป็นกลุ่มประชากรที่จะเข้าไปสู่อันตรายเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด ส่วนใหญ่ที่สุดกำลังเรียนอยู่ในโรงเรียน ประชากรที่มีช่วงอายุ 13-18 ปี ประมาณ 5.6 ล้านคน จำแนกเป็นกำลังเรียนอยู่ในโรงเรียน ประมาณ 4.2 ล้านคนอยู่นอกโรงเรียน ประมาณ 1.4 ล้านคน ประชากรกลุ่มนี้ ถือเป็นวัยที่เสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดสูงที่สุด ประมาณการว่า กลุ่มเสี่ยงสูงที่ง่ายต่อการเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (high risk groups) ประมาณ 560,000 คน ผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักนายกรัฐมนตรี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 55) พบว่า องค์ประกอบของโรงเรียนยังมีส่วนทำให้นักเรียนติดสารเสพติดมากขึ้น เพราะ 1) โรงเรียนตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีสารเสพติดแพร่ระบาด 2) มีนักเรียนติดสารเสพติดเป็นผู้จำหน่ายสารเสพติดให้เพื่อนๆ ในโรงเรียน โดยหวังหารายได้ 3) มีขบวนการค้ายาเสพติดในโรงเรียน นอกเหนือจากนักเรียนที่ติดสารเสพติดเป็นผู้จำหน่ายแล้ว 4) โรงเรียนขาดการเอาใจใส่ต่อปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ครู อาจารย์ และผู้บริหารเกรงจะเสียชื่อโรงเรียน รวมทั้งครูอาจารย์มีการสอนมาก ทำให้ดูแลความประพฤตินักเรียนไม่ทั่วถึง และ 5) ครูอาจารย์และผู้บริหารขาดความตระหนักต่อปัญหายาเสพติด

นอกจากนี้ จงรัก อินทรเสวก (2544, หน้า 14-16) กล่าวว่า ปัญหายาเสพติดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหายาเสพติดภายนอกโรงเรียน ดังจะเห็นได้ว่า ถ้าสังคมภายนอกมีปัญหายาเสพติดประเภทใด สังคมในโรงเรียนก็จะมีปัญหายาเสพติดประเภทนั้นไปด้วย สาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียน นักศึกษามีการใช้ยาเสพติดกันมากก็คือ ขาดความรู้ ถูกหลอก มีปัญหาจากตัวเอง ความอยากรู้ อยากลอง และการมีกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อการติดยาเสพติด ตลอดจนแบบแผนของยาเสพติดได้เปลี่ยนไปเพื่อความสนุกสนาน ส่งผลให้การใช้ยาเสพติดในโรงเรียนมีความรุนแรงยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งด้านสติปัญญา สุขภาพร่างกายและจิตใจของนักเรียน นักศึกษาและก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกนานัปการ เช่น โรคภัยร้ายแรง เนื่องมาจากการเสพยา โดยเฉพาะโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องหรือโรคเอดส์ที่เกิดจากการใช้เข็ม ฉีด ยาร่วมกันตลอดจนการมีวุ้น

เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบข้างต้น พบว่าผู้ใช้ยาเสพติดส่วนมากจะอยู่ในวัยเรียน จากข้อมูลเข้าบำบัดรักษา ในปี พ.ศ. 2542 ในเขตภาคกลาง มีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเข้ารับการบำบัดรักษาเสพติด ถึงร้อยละ 38.80 มากที่สุดกว่าทุกระดับการศึกษา และในจังหวัดลพบุรีมีจำนวนร้อยละ 5 จัดเป็นอันดับสามของภาค นับว่าเป็นปัญหามากในระดับมัธยมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2544, หน้า 1-3) ซึ่งสอดคล้องกับผลการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดลพบุรี สรุปว่าปัญหาเสพติดของจังหวัดลพบุรีอยู่ในระดับรุนแรง คือ เป็นแหล่งค้าส่งรายใหญ่ที่สำคัญ และยังเป็นแหล่งแพร่ระบาดที่สำคัญอีกด้วย ชนิดยาเสพติดที่แพร่ระบาดหากพิจารณาจากสถิติการจับกุม ตั้งแต่ปี 2538 – 2542 พบว่าเป็นคโคติแอมเฟตตามีนหรือยาบ้ามากที่สุด ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าวจะเป็นกลุ่มเยาวชนทั้งในและนอกโรงเรียน

จากการสำรวจประเมินสถานการณ์ยาเสพติด ปี 2549 และแบบรายงานสถานการณ์ยาเสพติดและสถานีตำรวจภูธรต่างๆ ในจังหวัดลพบุรี ปี 2549 -2550 สามารถระบุปัญหาเสพติดในจังหวัดลพบุรีได้ดังนี้ 1) ยาเสพติดที่มีการค้า ได้แก่ ยาบ้า 2) แหล่งพักยาเสพติดอยู่ในชุมชนมโนราห์ ตำบลท่าหิน ตำบลบางขันหมาก อำเภอเมือง อำเภอโคกสำโรง 3) พื้นที่ที่มีการค้ายาเสพติด จำนวน 8 แห่ง อำเภอเมืองลพบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอโคกสำโรง อำเภอพัฒนานิคม อำเภอหนองม่วง และ 4) แนวโน้มของปัญหาเสพติด มีผู้ใช้ยาเสพติดรายใหม่ยังคงเกิดขึ้น เด็กและเยาวชนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นผู้ค้า ผู้เสพ หรือใช้สารระเหยยังคงมีอยู่ต่อเนื่องและพบเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศและการพนันสูง ซึ่งอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด

สถานศึกษาจึงต้องดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการวิเคราะห์ปัญหา กำหนดนโยบาย กำหนดมาตรการ หรือกำหนดโครงการ/กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ (ประดิษฐ์ สำราญพัฒน์, 2539, หน้า 82) ดังนั้นการ

จับกุม บำบัดอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ การหาวิธีที่เหมาะสมจึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งของสถานศึกษา จากการสำรวจของกรมสามัญศึกษา (2540, หน้า 33) โดยการสุ่มตัวอย่าง 76 จังหวัดๆ ละ 1 สถานศึกษาพบว่าในระดับครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานจัดองค์กรภายในเพื่อรับผิดชอบปัญหายาเสพติดอย่างชัดเจน เพียงร้อยละ 56.00 ส่วนอีกร้อยละ 44.00 มีการจัดองค์กรภายในเพื่อป้องกันยาเสพติดที่ชัดเจน ในด้านการสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันยาเสพติด จากผลการศึกษาของนางคราญ ณรงค์ศักดิ์ (2540, หน้า 45) พบว่า ครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันยาเสพติด ร้อยละ 29.76 ไม่ได้รับการสนับสนุนใดๆ แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านนี้ ในด้านการประเมินผลและรายงานผลการป้องกันยาเสพติด มีการรายงานผล คิดเป็นร้อยละ 48.83 เท่านั้น นอกจากนี้ อับสร สุรโชติ (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี พบว่า สถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี ทุกแห่งที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับน้อยทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยสถานศึกษาในเขตเทศบาลดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานมากกว่าสถานศึกษานอกเขตเทศบาล

ปรากฏการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในปัจจุบันควรได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นกระบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เรื้อรังมานานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นับเป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ความมั่นคงของประเทศรวมทั้งคุณภาพชีวิตของประชาชน เป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นตามลำดับสร้างความเดือดร้อนให้ประเทศต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาคโลก (ไพฑูรย์ อินทร์ธณี, 2545, หน้า 1) สำหรับประเทศไทยนั้นมีปัญหายาเสพติดสามลักษณะ คือ เป็นแหล่งผลิต เป็นเส้นทางลำเลียง และมียาเสพติดแพร่กระจายในประเทศ เนื่องจากพื้นที่ส่วนหนึ่งของประเทศไทยตั้งอยู่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำซึ่งเป็นแหล่งผลิตฝิ่นและเฮโรอีนที่ใหญ่ที่สุดในโลก ประกอบกับมีการคมนาคมที่สะดวก มีระบบการขนส่งระหว่างประเทศที่ดี ประเทศไทยจึงตกเป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติดจากแหล่งผลิตไปยังประเทศปลายทางในทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาและอื่นๆ ยาเสพติดที่ลักลอบลำเลียงผ่านประเทศไทย ได้แก่ เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า และโคเคน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2544, หน้า 2)

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา สภาพปัญหายาเสพติดได้เปลี่ยนแปลงจากที่เป็นอยู่ในอดีตอย่างสิ้นเชิง จากเดิมเฮโรอีน เป็นปัญหาที่ตำรวจต้องเร่งปราบปรามให้สิ้นซาก กลายเป็นยาเสพติดประเภท ยาบ้า ได้มีการขยายตัวของระบบรุนแรงเป็นอย่างยิ่ง ทั้งกลุ่มผู้ผลิต กลุ่มผู้ค้าจากภายนอกประเทศ และจากภายในประเทศได้เพิ่มศักยภาพเครือข่ายการผลิตและจำหน่ายยาเสพติดสู่ตลาดประเทศไทยเป็นปริมาณที่สูงขึ้น จากสภาพปัญหาการระบาดของยาเสพติด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงมีความห่วงใยพสกนิกรและประเทศชาติของพระองค์เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะเห็นได้จากพระราชดำรัส เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2545

ทรงชี้ให้พิษภัยและสถานการณ์ของยาเสพติดที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยมายาวนานกว่า 50 ปี แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาค่าได้และปัญหาได้เพิ่มความรุนแรงทุกขณะ (กลิ่น สระทองเนียม, 2546, หน้า 13) รัฐบาลภายใต้การนำของ อดีตนายกรัฐมนตรื พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จึงได้ประกาศทำสงครามกับยาเสพติด ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 ถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2546 ประกาศให้ยาเสพติดเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2545, หน้า 1) สอดคล้องกับนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลที่หน่วยราชการทุกส่วนต้องให้ความสำคัญและเร่งรัดการดำเนินการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยใช้ชื่อในการปฏิบัติว่า “ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันยาเสพติด” (ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด, 2550, หน้า 1)

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 45) จึงมีนโยบายที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทั้งการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานให้แก่เด็กและเยาวชนในเรื่องการไม่หลงมัวเมาในอบายมุข ยาเสพติด บุหรี่และสิ่งมีนเมา ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งมีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษามุ่งเน้นการป้องกันไม่ให้มีการใช้ยาเสพติด

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้แนวการบริหารคุณภาพของเดมมิง (Deming cycle) ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร เป็นที่รู้จักกันในชื่อพีดีซีเอ (PDCA) เป็นการบริหารที่หลายหน่วยงานนำไปใช้และประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและควบคุมคุณภาพของงานได้เป็นอย่างดีด้วย

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ความรู้ด้านยาเสพติดและความร่วมมือของบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรี และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ได้ข้อมูลสารสนเทศเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงาน การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหาร 19 คน ครู 379 คน และผู้ปกครองนักเรียน 5,446 คน ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี รวม จำนวน 5,844 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, ม.ป.ป., หน้า 74-75,120-121)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วยผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองนักเรียน ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี รวม จำนวน 5,844 คน หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากสูตรของ ยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ .05 (สุรชัย ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 129 -130) ได้กลุ่มตัวอย่าง 374 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยแต่ละชั้นภูมิได้กำหนดจำนวนที่เหมาะสมเพื่อให้เป็นตัวแทนที่ดี โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน โดยในแต่ละชั้นภูมิทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารจำนวน 19 คน ครูจำนวน 164 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 191 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบ ประกอบด้วย

1. เพศ
 - 1) ชาย
 - 2) หญิง
2. อายุ
 - 1) น้อยกว่า 30 ปี
 - 2) 30 - 40 ปี
 - 3) 41- 50 ปี
 - 4) มากกว่า 50 ปี
3. ระดับการศึกษา
 - 1) ประถมศึกษา

- 2) มัธยมศึกษา
- 3) ปริญญาตรี
- 4) สูงกว่าปริญญาตรี
4. ตำแหน่งหน้าที่
 - 1) ผู้บริหาร
 - 2) ครู
 - 3) ผู้ปกครองนักเรียน
5. ความรู้ด้านยาเสพติด
 - 1) มีความรู้ด้านยาเสพติดน้อย
 - 2) มีความรู้ด้านยาเสพติดปานกลาง
 - 3) มีความรู้ด้านยาเสพติดมาก
6. ความร่วมมือของบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด
 - 1) ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดน้อย
 - 2) ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดปานกลาง
 - 3) ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดมาก

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ การบริหารโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี ตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน (plan) ด้านการปฏิบัติ (do) ด้านการประเมินผล (check) ด้านการปรับปรุงและพัฒนา (act) (วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2542, หน้า 84)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายและขอบเขตของคำที่ใช้ดังต่อไปนี้
ยาเสพติด หมายถึง สารใดก็ตามเมื่อรับเข้าสู่ร่างกายโดยการฉีด สูบ หรือดม จะทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจสิ่งที่ก่อให้เกิดพิษเรื้อรังและปรากฏอาการของโรคอย่างชัดเจนภายหลังเมื่อหยุดเสพ พิษของมันเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรม

การบริหารโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด หมายถึง การบริหารโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน (plan) ด้านการปฏิบัติ (do) ด้านการประเมินผล (check) ด้านการปรับปรุงและพัฒนา (act)

ด้านการวางแผน คือ กระบวนการในการตัดสินใจล่วงหน้า เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะทำโครงการแล้วหาขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากร

ด้านการปฏิบัติ คือ เป็นการทำความเข้าใจแผนงานที่กำหนดขึ้น และมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบนำแผนนั้นไปปฏิบัติ ควรมีการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องก่อน

ด้านประเมินผล คือ เป็นการประเมินภายในระหว่างบุคคลเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสะท้อนให้เห็นการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดเพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขเรื่องใด

ด้านปรับปรุงและพัฒนา คือ เป็นการนำผลจากขั้นตรวจสอบมาดำเนินการต่อให้เหมาะสม กรณีผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้

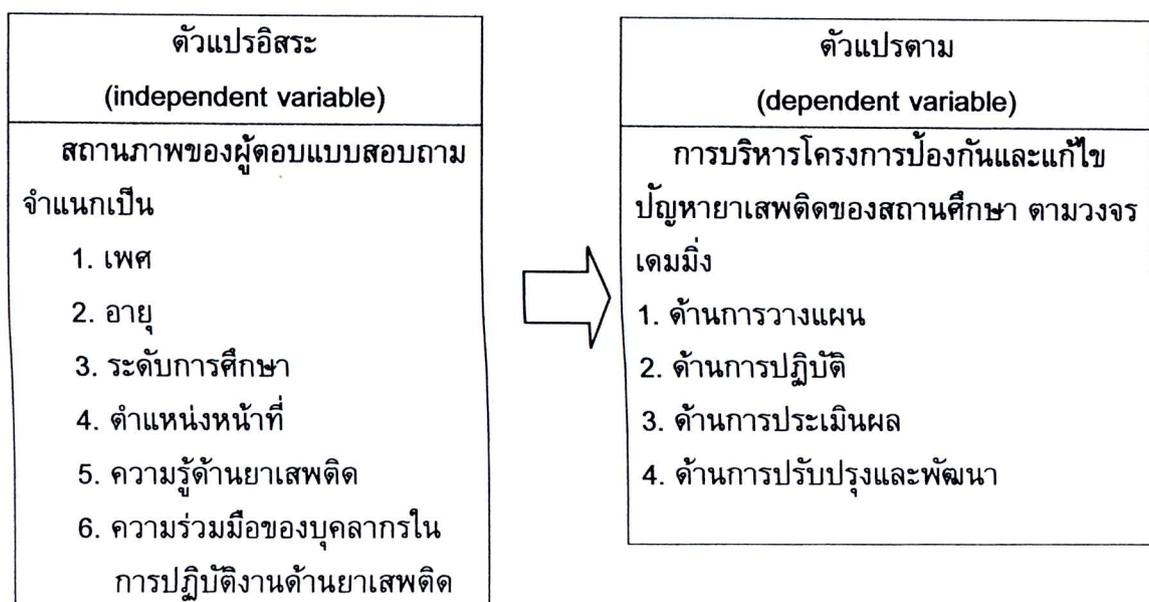
ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี

ครู หมายถึง ข้าราชการครู หรือพนักงานครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเทศบาล สังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดาหรือมารดา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่แทนบิดาหรือมารดาในการอบรมเลี้ยงดูเด็กนักเรียนในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี ตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการประเมินผล ด้านการปรับปรุงและพัฒนา (วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2542, หน้า 84) มาเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ความรู้ด้านยาเสพติดและความร่วมมือของบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด